

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

เวลานั้นนับว่ามีส่วนสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก ยิ่ง แต่เวลานั้นอยู่นอกเหนือการบังคับของมนุษย์ มนุษย์จึงต้องมีการจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับเวลาที่เสียไป ดังนั้นจึงนับว่าการที่มนุษย์มีการใช้เวลาที่เหมาะสมจะช่วยให้มนุษย์สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ประสพผลสำเร็จ แต่การใช้เวลาหรือการจัดสรรเวลาที่เหมาะสมนั้นย่อมต้องอาศัยปัจจัยหลายตัวแปรเข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การศึกษาการใช้เวลาของมนุษย์นับว่าเป็นสิ่งสำคัญและละเอียดอ่อน เนื่องจากการที่มนุษย์มีปัจจัยที่แตกต่างกันออกไปไม่ว่าจะเป็น เพศ วัย ฐานะทางสังคม ภาวะสุขภาพ ฯลฯ จะทำให้การใช้เวลามีความแตกต่างกันไป ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษามีความสนใจเกี่ยวกับการใช้เวลาของกลุ่มเยาวชนที่กำลังอยู่ในวัยเรียน คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นวัยที่กำลังเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นต้องพบกับสิ่งเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมายไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในตัวนักเรียนเอง หรือการเปลี่ยนแปลงสังคมรอบข้าง การจัดสรรเวลาหรือการใช้เวลาที่เหมาะสมย่อมเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้กลุ่มนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร โดยสุ่มจำนวนประชากรตัวอย่างขึ้นมาจำนวน 828 คน และผู้ศึกษาได้นำปัจจัยทางประชากรได้แก่ เพศ ลำดับที่ของบุตร ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพบิดา อาชีพมารดา รายได้ครอบครัว และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียน กิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรมนันทนาการ

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลมาแจกแจงเป็นค่าร้อยละ และนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยใช้ตารางไขว้ (Cross tabulation) และทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าสถิติ ไคสแควร์ (χ^2) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1) ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ลักษณะทางประชากร

ลักษณะทั่วไปของประชากรที่ตกเป็นตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ตกเป็นตัวอย่าง เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย คือ ร้อยละ 55.4 และ 44.6 ตามลำดับ ในส่วนของลำดับที่ของบุตรผู้ศึกษาได้แบ่งลำดับที่ของบุตรออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ บุตรคนโต บุตรคนกลาง และบุตรคนเล็ก พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นบุตรคนโต คิดเป็นร้อยละ 45.3 รองลงมา คือ บุตรคนเล็ก และบุตรคนกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.6 และ 18.1 ตามลำดับ

1.2 ลักษณะทางเศรษฐกิจ

เมื่อนิยามอาชีพของบิดา พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีบิดาประกอบอาชีพค้าขาย และประกอบอาชีพเกี่ยวกับวิชาชีพ ฯลฯ มีสัดส่วนที่พอ ๆ กัน คือ คิดเป็นร้อยละ 35.7 และ 35.2 ในส่วนของกลุ่มนักเรียนที่มีบิดาเป็นพนักงานขับยานพาหนะ ช่าง กรรมกร บริการ ฯลฯ เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.1 ในส่วนของอาชีพมารดา พบว่า กลุ่มนักเรียนส่วนใหญ่มีมารดาประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า คิดเป็นร้อยละ 37.2 รองลงมา คือ เป็นแม่บ้าน หรือไม่ได้ทำงาน และกลุ่มนักเรียนที่มีมารดาเป็นผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ ฯลฯ กรรมกร ช่าง บริการ ฯลฯ มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ คิดเป็นร้อยละ 19.2 และ 18.7 และในส่วนของรายได้ครอบครัว พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 15,000 บาท รองลงมา คือ อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ต่อเดือน 15,000-29,999 บาท และกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ต่อเดือน 30,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28.7 และ 26.0 ตามลำดับ

1.3 ลักษณะทางสังคม

สำหรับระดับการศึกษาของบิดา พบว่า นักเรียนที่มีบิดาจบชั้นมัธยมต้น มัธยมปลาย ประถมศึกษา และต่ำกว่ามีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ คิดเป็นร้อยละ 37.2 และ 36.2 ตามลำดับ ในส่วนของนักเรียนที่มีบิดาจบการศึกษาระดับอนุปริญญา และสูงกว่าเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.6 ส่วนการศึกษาของมารดา พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.2 มีมารดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า รองลงมา คือ จบชั้นมัธยมต้นและมัธยมปลาย

และจบระดับอนุปริญาและสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 28.5 และ 20.3 ตามลำดับ และในส่วนของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.01-2.99 รองลงมา คือ มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมเท่ากับ 2.00 และต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 30.7 และ 29.3 ตามลำดับ

2) การใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียน กิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรม

นันทนาการของนักเรียนในช่วงวันธรรมดาและวันสัปดาห์

2.1 การใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียนในช่วงวันธรรมดา และวันสัปดาห์

การใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียนในช่วงวันธรรมดาและวันสัปดาห์ มีทิศทางไปในทางเดียวกัน คือ มีการใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียนน้อยทั้ง 2 ช่วง คือ คิดเป็นร้อยละ 64.2 และ 72.1 ตามลำดับ แต่ในช่วงวันธรรมดามีสัดส่วนในการทำกิจกรรมการเรียนมากกว่าในวันสัปดาห์ อาจเป็นเพราะในวันธรรมดาเด็กนักเรียนพบกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมการเรียนมากกว่า เพราะเวลาส่วนใหญ่จะต้องอยู่ที่โรงเรียนจึงเป็นโอกาสง่ายที่จะพบกับกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ เช่น การทำการบ้าน การเข้าห้องสมุด การปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับบทเรียน การพูดคุยกับเพื่อนเรื่องการเรียน ฯลฯ ส่วนในวันหยุดสัปดาห์นอกจากสิ่งแวดล้อมจะไม่เอื้อต่อการทำกิจกรรมการเรียนแล้วยังพบว่าเด็กนักเรียนส่วนใหญ่มักจะเลือกทำกิจกรรมที่เป็นอิสระให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ

2.2 การใช้เวลาในการทำกิจกรรมในครัวเรือนในวันธรรมดาและวันสัปดาห์

การใช้เวลาในการทำกิจกรรมในครัวเรือนในช่วงวันธรรมดา และวันสัปดาห์ มีทิศทางไปในทางเดียวกัน คือ มีการใช้เวลาในการทำกิจกรรมในครัวเรือนน้อยทั้ง 2 ช่วง กล่าวคือ คิดเป็นร้อยละ 60.7 และ 58.3 ตามลำดับ จะพบความแตกต่างของสัดส่วนในการทำกิจกรรมในครัวเรือนระหว่างช่วงวันธรรมดาและวันสัปดาห์อยู่บ้าง คือ มีการทำกิจกรรมในครัวเรือนในวันสัปดาห์มากกว่า ในวันธรรมดา อาจเป็นเพราะ มีบางกิจกรรมที่สะดวกที่จะทำในวันสัปดาห์มากกว่าเพราะต้องใช้เวลาในการทำกิจกรรมมาก เช่น การซักผ้า รีดผ้า ช่วยงานอาชีพของครอบครัว ซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องใช้ภายในบ้าน เป็นต้น

2.3 การใช้เวลาในการทำกิจกรรมนันทนาการในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์

การใช้เวลาในการทำกิจกรรมนันทนาการในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์

มีทิศทางไปในทางเดียวกัน คือ มีการใช้เวลาในการทำกิจกรรมนันทนาการมากทั้ง 2 ช่วง คือ คิดเป็นร้อยละ 54.3 และ 52.7 ตามลำดับ พบความแตกต่างของสัดส่วนในการทำกิจกรรมนันทนาการระหว่างในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์บ้างแต่ไม่มากนัก สาเหตุที่นักเรียนมีการทำกิจกรรมนันทนาการมากครั้งในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ เนื่องมาจากนักเรียนกำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่นมักจะให้ความสนใจในการทำกิจกรรมนันทนาการมากเป็นพิเศษ เพราะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียดได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การทำกิจกรรมนันทนาการยังสามารถรวมกลุ่มกันทำมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนในวัยเดียวกัน ร่วมกันทำกิจกรรมอย่างสนุกสนาน เช่น การเล่นดนตรี การเล่นเกม การฟังเพลง การไปชมคอนเสิร์ต เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ดึงดูดให้เด็กเกิดความสนใจที่จะทำกิจกรรมนันทนาการทั้งสิ้น

3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียน กิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรมนันทนาการในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียน กิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรมนันทนาการ ในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ โดยใช้ตารางไขว้ สามารถสรุปได้ดังนี้ (ตารางที่ 34)

3.1 เพศ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับการทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียนทั้งในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ พบว่า ความแตกต่างของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียนระหว่างเพศของนักเรียนไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า เพศของนักเรียนไม่ได้มีผลต่อการทำกิจกรรมการเรียนเลย ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับการทำกิจกรรมในครัวเรือนทั้งในช่วงวันธรรมดา และวันสุดสัปดาห์ กลับพบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมในครัวเรือน กล่าวคือ นักเรียนหญิงจะมีสัดส่วนในการทำกิจกรรมในครัวเรือนมากกว่านักเรียนชาย ทั้งในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์อย่างชัดเจน

นั้นแสดงว่า เพศของนักเรียนมีผลต่อการทำกิจกรรมในครัวเรือนทำให้การทำกิจกรรมในครัวเรือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการศึกษาที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการทำกิจกรรมนันทนาการ พบว่า ผลการศึกษาที่ได้มีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมนันทนาการทั้งในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนชายมีการทำกิจกรรมนันทนาการมากกว่านักเรียนหญิงอย่างชัดเจน

เมื่อนำเพศมาศึกษาความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรมนันทนาการ พบว่า เพศมีผลต่อการทำกิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรมนันทนาการเท่านั้น ส่วนตัวแปรเพศมิได้มีผลทำให้การทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน เมื่อนำรายได้ครอบครัวมาคุม พบว่าเพศมีอิทธิพลต่อการทำกิจกรรมในครัวเรือนทั้งในช่วงวันธรรมดา และวันสุดสัปดาห์ เฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ และรายได้ปานกลาง ส่วนนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้สูง พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการทำกิจกรรมในครัวเรือนมีทิศทางที่เปลี่ยนแปลงไป โดยพบว่านักเรียนหญิงและนักเรียนชายทำกิจกรรมในครัวเรือนคล้ายคลึงกัน คือมีการทำกิจกรรมในครัวเรือนน้อย และพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการทำกิจกรรมในครัวเรือนไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ลำดับที่ของบุตร

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลำดับที่ของบุตรกับกิจกรรมการเรียนในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ พบว่าความแตกต่างของการทำกิจกรรมของบุตรทั้ง 3 กลุ่ม คือ บุตรคนโต บุตรคนกลาง และบุตรคนเล็ก มีไม่มากนัก และเมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลำดับที่ของบุตรกับการทำกิจกรรมการเรียน พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าลำดับบุตรมิได้มีผลต่อการทำกิจกรรมการเรียนเลย ผลการศึกษาที่จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลำดับที่ของบุตรกับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมในครัวเรือน พบว่า ความสัมพันธ์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน เนื่องมาจากความแตกต่างในการทำกิจกรรมในครัวเรือนระหว่างบุตรทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกันน้อยมาก ผลการศึกษาที่ได้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้ง

ไว้ แต่เมื่อนำลำดับที่ของบุตร กับการทำกิจกรรมนันทนาการมาศึกษาความสัมพันธ์ พบว่าผลการศึกษาที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติเพียงบางช่วงเวลาเท่านั้น และมีทิศทางไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ลำดับที่ของบุตรมีผลต่อการทำกิจกรรมนันทนาการเพียงในวันธรรมดาเท่านั้น ในช่วงวันสุดสัปดาห์ไม่ได้มีผลต่อการทำกิจกรรมนันทนาการ ผลการศึกษาที่ได้จะพบว่า มีผลเพียงบางช่วงเวลา แต่ทิศทางไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ กลับพบว่าบุตรคนกลางมีการทำกิจกรรมนันทนาการน้อยกว่าบุตรคนโตและบุตรคนเล็ก

สรุป เมื่อนำลำดับที่ของบุตรมาศึกษาความสัมพันธ์ กับการทำกิจกรรมการเรียน กิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรมนันทนาการ พบว่า ลำดับที่ของบุตร ได้มีผลต่อการทำกิจกรรมการเรียนและกิจกรรมในครัวเรือน แต่จะมีผลต่อการทำกิจกรรมนันทนาการอยู่บ้างก็เพียงบางช่วงเวลาเท่านั้น

3.3 อาชีพของบิดา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบิดากับกิจกรรมการเรียน พบว่า การทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม คือ นักเรียนที่มีบิดาประกอบอาชีพวิชาชีพ 4๗ เป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า และเป็นพนักงานขับยานพาหนะ กรรมกร ช่าง บริการ ๔๗ มีความแตกต่างไม่มากนัก และพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบิดา กับการทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียนไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นแสดงว่าอาชีพของบิดามีได้มีผลต่อการทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาที่ได้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบิดา กับ การใช้เวลาในการทำกิจกรรมในครัวเรือน พบว่า ความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติเพียงบางช่วงเวลาเท่านั้น คือมีความสัมพันธ์เฉพาะช่วงวันสุดสัปดาห์เท่านั้น ส่วนในวันธรรมดาไม่พบว่าอาชีพของบิดามีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรมในครัวเรือน ดังนั้นผลการการศึกษาที่ได้จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เพียงบางช่วงเวลาเท่านั้น ส่วนอาชีพของบิดากับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมนันทนาการ พบว่า ความสัมพันธ์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าอาชีพของบิดามีได้มีผลต่อการใช้เวลาในการทำกิจกรรมนันทนาการของนักเรียน ผลการศึกษาที่ได้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป เมื่อนำอาชีพของบิดามาศึกษาความสัมพันธ์ กับการทำกิจกรรมการเรียน
กิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรมนันทนาการ พบว่า อาชีพของบิดา ไม่ได้มีผลต่อการทำกิจกรรม
การเรียน และกิจกรรมนันทนาการ แต่จะมีผลต่อการทำกิจกรรมในครัวเรือนอยู่บ้างแต่เพียงบาง
ช่วงเวลาเท่านั้น

3.4 อาชีพของมารดา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของมารดากับการทำกิจกรรมการ
เรียนในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ พบว่าการทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียนทั้ง 4 กลุ่ม
คือ นักเรียนที่มีมารดาประกอบอาชีพวิชาชีพ เป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า เป็นช่าง กรรมกร
บริการ ฯลฯ และไม่ได้ทำงานหรือเป็นแม่บ้าน มีความแตกต่างไม่มากนัก และพบว่า ความสัมพันธ์
ระหว่างอาชีพของมารดา กับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียนไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า
อาชีพของมารดาไม่ได้มีผลต่อการทำกิจกรรมการเรียนซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของมารดากับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมในครัวเรือนในช่วงวันธรรมดา
และวันสุดสัปดาห์ พบว่า ความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 2 ช่วงเวลา คือ นักเรียนที่มีมารดา
เป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า และเป็นช่าง กรรมกร บริการ ฯลฯ มีการทำกิจกรรมในครัวเรือน
มากกว่านักเรียนกลุ่มอื่น ๆ แต่ทิศทางความสัมพันธ์ไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อศึกษาความ
สัมพันธ์ระหว่างอาชีพของมารดากับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมนันทนาการ พบว่า ความสัมพันธ์
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าอาชีพของมารดาไม่ได้มีผลต่อการทำกิจกรรมนันทนาการของนักเรียน
ผลการศึกษาที่จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป เมื่อนำอาชีพของมารดา มาศึกษาความสัมพันธ์ กับการทำกิจกรรมการเรียน
กิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรมนันทนาการ พบว่า อาชีพของมารดาไม่ได้มีผลต่อการทำกิจกรรม
การเรียน และกิจกรรมนันทนาการ แต่มีผลต่อการทำกิจกรรมในครัวเรือน

3.5 รายได้ครอบครัว

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัว กับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียนในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ พบว่า ความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากความแตกต่างของการทำกิจกรรมการเรียนระหว่างนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ต่างกันอย่างชัดเจน แสดงว่ารายได้ของครอบครัวมีผลต่อการทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียน ซึ่งผลการศึกษาที่ได้ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัวกับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมในครัวเรือน พบความแตกต่างของการทำกิจกรรมระหว่างนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม อย่างชัดเจน และพบว่าความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติ และทิศทางความสัมพันธ์ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท จะทำกิจกรรมในครัวเรือนมากกว่านักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ 15,000-29,999 บาท และ 30,000 บาทและสูงกว่า อย่างชัดเจน และในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัวกับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมนันทนาการ พบว่า ความสัมพันธ์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ารายได้ครอบครัวไม่ได้มีผลต่อการทำกิจกรรมนันทนาการของนักเรียน ผลการศึกษาที่ได้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป เมื่อนำรายได้ครอบครัวมาศึกษาความสัมพันธ์ กับการทำกิจกรรมการเรียน กิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรมนันทนาการ พบว่า รายได้ครอบครัวไม่ได้มีผลต่อการทำกิจกรรมนันทนาการ แต่มีผลต่อการทำกิจกรรมการเรียน และกิจกรรมในครัวเรือน

3.6 การศึกษาของบิดา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียน ทั้งในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ พบว่า มีความแตกต่างของการทำกิจกรรมการเรียนระหว่างนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม อย่างชัดเจน คือ นักเรียนที่มีบิดามีการศึกษาระดับอนุปริญญาและสูงกว่า มีการทำกิจกรรมการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีบิดาจบระดับชั้นมัธยมศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย ประถมศึกษาและต่ำกว่า และความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาที่ได้ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับใช้เวลาในการทำ

กิจกรรมในครัวเรือน ทั้งในช่วงวันธรรมดาและวันสัปดาห์ พบความแตกต่างของการทำกิจกรรมในครัวเรือนระหว่างนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม อย่างชัดเจน คือ นักเรียนที่มีบิดาจบชั้นประถมศึกษาและต่ำกว่า จบชั้นมัธยมต้นและมัธยมปลาย มีการทำกิจกรรมในครัวเรือนมากกว่านักเรียนที่มีบิดาจบการศึกษาระดับอนุปริญญาและสูงกว่า และความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาที่ได้จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดา กับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมนันทนาการในช่วงวันธรรมดาและวันสัปดาห์ พบว่า ความสัมพันธ์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากความแตกต่างของการทำกิจกรรมของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มมีความแตกต่างกันน้อยมาก ดังนั้นผลการศึกษาที่ได้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป เมื่อนำการศึกษาของบิดา มาศึกษาความสัมพันธ์ กับการทำกิจกรรมการเรียน กิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรมนันทนาการ พบว่า การศึกษาของบิดาไม่มีผลต่อการทำกิจกรรมนันทนาการ แต่มีผลต่อการทำกิจกรรมการเรียน และกิจกรรมในครัวเรือน

3.7 การศึกษาของมารดา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของมารดา กับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียนในช่วงวันธรรมดา และวันสัปดาห์ พบว่ามีความแตกต่างของการทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม คือพบว่า นักเรียนที่มีมารดาจบการศึกษาระดับอนุปริญญาและสูงกว่า มีการทำกิจกรรมการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีมารดาจบการศึกษาระดับมัธยมต้น มัธยมปลาย ประถมศึกษาและต่ำกว่า เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่าความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการศึกษาของมารดามีผลต่อการทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาที่ได้ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในส่วนของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดา กับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมในครัวเรือนในช่วงวันธรรมดาและวันสัปดาห์ พบว่า ความแตกต่างของการทำกิจกรรมของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มอย่างชัดเจน คือ นักเรียนที่มีมารดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า จะมีการทำกิจกรรมในครัวเรือนมากกว่านักเรียนที่มีมารดาจบการศึกษาระดับมัธยมต้น มัธยมปลาย อนุปริญญาและสูงกว่า และความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าระดับการศึกษาของมารดามีผลต่อการทำกิจกรรมในครัวเรือนของนักเรียน ซึ่งตรง

กับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดา กับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมนันทนาการในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ พบว่า ความสัมพันธ์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากความแตกต่างในการทำกิจกรรมมีความแตกต่างกันไม่มากนัก ผลการศึกษาที่ได้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป เมื่อนำการศึกษาของมารดามาศึกษาความสัมพันธ์ กับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียน กิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรมนันทนาการ พบว่า การศึกษาของมารดาไม่ได้มีผลต่อการทำกิจกรรมนันทนาการ แต่มีผลต่อการทำกิจกรรมการเรียน และกิจกรรมในครัวเรือน

3.8 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียนในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ พบว่า มีความแตกต่างของการทำกิจกรรมการเรียนระหว่างนักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม อย่างชัดเจน โดยพบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มีการทำกิจกรรมการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01-2.99 มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 และต่ำกว่า ทั้ง 2 ช่วงเวลา และพบว่าความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อการทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียน ซึ่งผลการศึกษาที่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมในครัวเรือนในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ พบว่า ความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากพบความแตกต่างของการทำกิจกรรมในครัวเรือนอย่างชัดเจน โดยพบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 และต่ำกว่า มีการทำกิจกรรมในครัวเรือนมากกว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01-2.99 และมีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป ซึ่งแสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีผลต่อการทำกิจกรรมในครัวเรือนของนักเรียนตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมนันทนาการในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ พบว่า มีความแตกต่างของการทำกิจกรรมนันทนาการระหว่างนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มอย่างชัดเจน กล่าวคือ นักเรียนที่มีคะแนน

เฉลี่ยสะสม 2.00 และต่ำกว่า มีการทำกิจกรรมนันทนาการมากกว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01-2.99 และมีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อการทำกิจกรรมนันทนาการของนักเรียน ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อนำรายได้ครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดามาพิจารณา ร่วมในฐานะตัวแปรควบคุม พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับการทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียนในช่วงวันธรรมดาและวันสัปดาห์ ดังนี้

ในช่วงวันธรรมดาเมื่อนำรายได้ครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดามาพิจารณาร่วมในฐานะตัวแปรควบคุม พบว่าทิศทางความสัมพันธ์ยังคงเดิมเหมือนกับความสัมพันธ์ 2 ตัวแปร (ตารางที่ 31) กล่าวคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการทำกิจกรรมการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยพบว่าการศึกษาของมารดามีผลต่อทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการทำกิจกรรมการเรียนในกลุ่มนักเรียนที่มีมารดาที่มีการศึกษาสูง และพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีการทำกิจกรรมไม่แตกต่างกันมากนัก อาจเนื่องมาจากการศึกษาของมารดาส่งผลต่อความสนใจในการทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียน ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับการทำกิจกรรมการเรียนพบว่าความสัมพันธ์ส่วนใหญ่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจมีอิทธิพลต่อการทำกิจกรรมการเรียนเฉพาะกลุ่มนักเรียนบางกลุ่มเท่านั้น เมื่อมีตัวแปรตัวอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ทิศทางความสัมพันธ์มีทั้งคงเดิมและเปลี่ยน ส่วนในช่วงวันสัปดาห์พบว่ารายได้ครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา มีผลต่อทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับการทำกิจกรรมการเรียน โดยพบว่าทิศทางความสัมพันธ์เปลี่ยนแปลงไปตามตัวแปรดังกล่าว เฉพาะกลุ่มนักเรียนบางกลุ่มเท่านั้น แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีอิทธิพลต่อการทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียนไม่มากนัก เมื่อถูกกระทบด้วยตัวแปรตัวอื่นจึงทำให้การทำกิจกรรมการเรียนของนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลง และพบว่าความสัมพันธ์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนำรายได้ครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา อาชีพของมารดามาพิจารณาร่วมด้วยในฐานะตัวแปรควบคุม พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กับการทำกิจกรรมในครัวเรือนของนักเรียนในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ดังนี้

จากการที่นำรายได้ครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา อาชีพของมารดา มาเป็นตัวแปรคุม พบว่าทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการทำกิจกรรมในครัวเรือนทั้งในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ มีทิศทางเปลี่ยนแปลงไปตามตัวแปรดังกล่าวเฉพาะนักเรียนบางกลุ่ม นักเรียนบางกลุ่มที่มีทิศทางในการทำกิจกรรมในครัวเรือนคงเดิม แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อการทำกิจกรรมในครัวเรือนเฉพาะนักเรียนบางกลุ่มเท่านั้น และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ไม่พบว่าความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเนื่องมาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมิได้เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการทำกิจกรรมในครัวเรือนอย่างแท้จริงแต่ถูกระทบด้วยตัวแปรตัวอื่น

เมื่อนำเพศมาพิจารณาแล้วด้วยในฐานะตัวแปรควบคุม พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการทำกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนทั้งในช่วงวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์ ยังคงมีทิศทางความสัมพันธ์คงเดิมเหมือนกับความสัมพันธ์ 2 ตัวแปร (ตารางที่ 33) กล่าวคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีการทำกิจกรรมนันทนาการมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงแม้ว่าจะมีเพศต่างกันก็ตาม แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีอิทธิพลต่อการทำกิจกรรมนันทนาการจริง เพศจึงไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ดังกล่าว และความสัมพันธ์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 แสดงตัวแปรอิสระทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคมที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียน กิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรมนันทนาการ ของนักเรียน

กิจกรรม	ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการใช้เวลาในการทำกิจกรรมของนักเรียน							
	เพศ	ลำดับที่ ของบุตร	อาชุน บิดา	อาชุน มารดา	รายได้ ครอบครัว	การศึกษา ของบิดา	การศึกษา ของมารดา	ผลสัมฤทธิ์ ทางเรียน
<u>กิจกรรม การเรียน</u> -วันธรรมดา -วันสัปดาห์					▪ ▪	▪ ▪	▪ ▪	▪ ▪
<u>กิจกรรมใน ครัวเรือน</u> -วันธรรมดา -วันสัปดาห์	▪ ▪			▪	▪ ▪	▪ ▪	▪ ▪	▪ ▪
<u>กิจกรรม นันทนาการ</u> -วันธรรมดา -วันสัปดาห์	▪ ▪	▪						▪ ▪

* หมายถึง ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลกับตัวแปรตาม

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาครั้งนี้ พบว่า นักเรียนในกรุงเทพมหานครมีความสนใจในการทำกิจกรรมนันทนาการมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นเพราะ นักเรียนกำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่นจึงสนใจในการทำกิจกรรมที่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน จะพบว่านักเรียนมีความสนใจในการชมโทรทัศน์ ฟังวิทยุ เล่นวิดีโอเกม มากเป็นพิเศษ ดังนั้นผู้ปกครองควรเอาใจใส่ ดูแลเด็กนักเรียนอย่างใกล้ชิด ในเลือกดูรายการ ควรให้เด็กเลือกชมรายการที่เหมาะสมกับวัย เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความรู้ และประสบการณ์ ส่งเสริมความคิด มีใช้ชมและฟัง เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กนักเรียนให้ความสนใจในการทำกิจกรรม การทำงานอดิเรก อ่านหนังสือ นิรม์ เล่นดนตรี แต่งโคลงกลอน ไปทัศนศึกษา น้อย ผู้ปกครองควรส่งเสริม และสนับสนุนให้เด็กได้ทำกิจกรรมดังกล่าว เพื่อประโยชน์แก่ตัวเด็กเองไม่ว่าจะในด้านการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และเพื่อสุขภาพของตัวเด็กเอง เป็นต้น

2. จากการศึกษาพบว่า นักเรียนให้ความสนใจในการทำกิจกรรมในครัวเรือนน้อย ซึ่งอาจเป็นเพราะ จากการศึกษาครั้งนี้ศึกษาเฉพาะนักเรียนที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายช่วยลดบทบาทในการทำกิจกรรมในครัวเรือนของนักเรียนลง เช่น การประกอบอาหาร ทำความสะอาดบ้าน ซักผ้า รีดผ้า เป็นต้น และพบว่ามีบางกิจกรรม เช่น การดูแลผู้สูงอายุ ดูแลน้อง/หลาน พบว่า เด็กส่วนใหญ่ไม่เคยทำกิจกรรมเหล่านี้เลย ผู้ปกครองควรปลูกฝังให้เด็กมาสนใจในการทำกิจกรรมในครัวเรือนให้มากขึ้น เพื่อฝึกฝนให้เด็กรู้จักทำงานบ้าน รู้จักช่วยเหลือตนเองไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น และเป็นการแบ่งเบาภาระของครอบครัวได้ทางหนึ่ง นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมความมีสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัวอีกด้วย

3. จากการศึกษาพบว่า นักเรียนให้ความสนใจในการทำกิจกรรมการเรียนน้อย โดยพบว่า นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนน้อยหลายชนิดไม่ว่าจะเป็น การทบทวนบทเรียน การเตรียมบทเรียนที่กำลังจะเรียน การเข้าห้องสมุด การปรึกษาไต่ถามอาจารย์เกี่ยวกับบทเรียน การเรียนซ่อมเสริมที่ทางโรงเรียนจัดให้ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ล้วนให้ประโยชน์แก่ตัวนักเรียนทั้งสิ้น ดังนั้นผู้ปกครองรวมทั้งทางโรงเรียนและบุคคลแวดล้อม ควรปลูกฝังให้เด็กหันมาใส่ใจในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากกิจกรรมดังกล่าวให้มากขึ้น เพื่อประโยชน์แก่ตัวเด็กเอง และ

โดยเฉพาะผู้ปกครองซึ่งเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับตัวเด็กควรให้คำแนะนำ และเป็นตัวอย่างที่ดีในการปลูกฝังให้เด็กเกิดความสนใจในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากขึ้น

4. สำหรับผู้สนใจจะทำวิจัยเรื่องการใช้เวลาของเยาวชนให้มีความละเอียดมากขึ้น ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

4.1 ควรมีการเก็บข้อมูลที่คาดว่าจะมีอิทธิพล หรือมีส่วนกำหนดการใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรมนันทนาการ เช่น ภาวะสุขภาพ ภาวะการสมรสของบิดามารดา กลุ่มเพื่อน สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมเลี้ยงดู และลักษณะชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่

4.2 ควรมีการเปิดโอกาสให้เด็กนักเรียนได้บอกสาเหตุที่นักเรียนสนใจทำกิจกรรมใดเป็นพิเศษว่ามีสาเหตุมาจากอะไร เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

4.3 ควรมีการเปิดโอกาสให้เด็กนักเรียนได้บอกถึงปัญหาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมในครัวเรือน และกิจกรรมนันทนาการ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขต่อไป

4.4 ควรมีการศึกษาการใช้เวลาของเยาวชนในขอบเขตที่กว้างขึ้น เช่น ควรมีการศึกษาการใช้เวลาของเยาวชนในระดับการศึกษาต่าง ๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบความแตกต่าง หรือ ควรมีการศึกษาการใช้เวลาของเยาวชนในเขตเมือง และเขตชนบท ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง และพัฒนาการใช้เวลาของเยาวชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนทางหนึ่ง

4.5 จากการเก็บข้อมูลพบปัญหาในส่วนของความเที่ยงตรงของข้อมูล ไม่ว่าจะในส่วนของการรายได้ของบิดามารดา หรืออาชีพของบิดามารดา ผู้วิจัยคิดว่าควรแจกแบบสอบถามให้นักเรียนกลับไปทำที่บ้านเพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่แท้จริง ผู้ศึกษาควรขอความร่วมมือจากอาจารย์ในเรื่องการติดตามแบบสอบถามเพื่อลดปัญหาไม่ได้แบบสอบถามกลับคืน